

MAGYAR KURIÉR.

N^{r.} 30.

Indult Bétsből, Pénteken, Április' 15-dikén, 1831.

B é t s.

Báró Geppert Feld. M. Lieutenan-
tól Anconából Apr. 4-dikéről jött tudó-
sítás szerint az Insurgensek seregosztá-
lya az Egyházi Státusokban, melly Ser-
cognani vezérlése alatt még Rómát is
megtámadással fenyegette, minekutánna
D'Aspre Oberster sereg tsapatjával
Macerataig és Tolentinóig elő-
nyomult, egészen szellyel oszlott, a' ve-
zérnek pedig Sercognani eltűnt. Gya-
nítják hogy ő hajóra kapott 's Marszi-
liába szándékozik. A' föld népe ki-
mondhatatlanul felháborodott az Insur-
gensek ellen 's a' parasztok verekedtek
is velek.

Báró Geppert F. M. L. megtette
a' rendeléseket, hogy a' Ts. K. Seregek,
valami kevés őrizetet hagyván Anco-
nába, vissza induljanak az Egyházi
Státusokból. — Arról is rendelést tetta'
nevezett Báró F. M. L., hogy az elfogat-
tatott Insurgensektől elszedetett fegyve-
rek, 's minden elfogott hadi szerek az
Egyházi Státusok Kormányzsekének visz-
sza adattassanak.

L e n g y e l O r s z á g.

Varsó Mart. 31-kén (a' Burkus Sta-
tus Ujságból) A' fegyverszűnésnek vége
van Varsó környékén. Ma hajnalban meg-
szóllaltak az ágyúk és puskák, túl a' ví-
zen Grochovnál, és egész nap dör-

göttek tsattogtak; most — (estveli 11 óra-
kor) — újra tsendesség van. A' Viszsa-
térő Sebeselek beszélik, hogy a' lengyel
gyalogság az Oroszokat ama sokszor em-
legetett körisfa-erdőből (melly a' Febr.
25-iki Grochovi nagy ütközetben lett
nevezetessé) kinyomta és az ellenségnek
bésántzolt táborát Vavrónál bajonét-
tal megvette és elfoglalta. A' hartzot,
ha tiszta idő lett volna, megláthattuk
volna Prágából; de a' sűrű köd nem en-
gedte a' meszszelátást. — Tegnap éjjel
az Oroszok felakarták a' hidat gyújtani
Varsó és Prága között. Melly tzelből 3
szurokkal, fenyővel szalmával 's más
égőszerekkel megrakott gyújtóhajókat
Karezevnél lebotsátottak a' vizen.
Mindegyik meg volt rakva azonkívül né-
hány száz granatokkal. Ezek a' gyújtó-
ladikok arra valók lettek volna, hogy
víz mentében lebotsáttatván, a' hídnál
megakadjanak, azt meggyűjtsák és a'
széljeltsattanó gránátok a' tűznek oltását
lehetetlenné tegyék. Távolról Kozákok
kísérték őket több tsónakkal, hogy a'
gyújtóladikokat — ha valahol a' víznek
tekeredései közben a' partnál fennakad-
nának — odébb indítsák. De a' tzel nem
sült el, mivel a' gyújtó-ladikok Obori-
nál fennakadtak és a' gránátok, mellyek
abban a' pillantásban széljelpatogni kez-
denek vala, a' ladikoknak felszabadítá-
sára odasietett kozákok közzül egyne-
hányat megölték, 's a' többiket meg-

szalasztották. Két gyújtóladik megégett, a' harmadik égetlen fennakadva maradt. A' széljelpattanó gránátoknak ropogása öt tellyes órákig hallatszott; és onnét eredt az a' hír, melly ma reggel a' fővárosban repesett, hogy Willanov tájékán a' mult éjjel erős ágyúzást hallottak. Egyébaránt e' ladikok, ha fent nem akadtak volna is, tzelt nem értek volna; mivel egy ilyen hadi fortélynak kijátszására a' rendelések (a' hídnál) régen megvannak tevé.

Varsó April. 1 napján. A' tegnap nap tellyes győzelemnek napja, melly az egész fővárost nagy örömbemerítette. Geismár Serege semmivé van tevé, és General Rosen tökéletesen megverve. — Ennek a' nevezetes napnak szerentsés és ditsőséges resultatumát egyedül a' Generalissimusnak kell köszönni, mérész és böltsen el gondolt planumát olly véletlen gyorsasággal és titokban hajtá végre, hogy magok a' Varsóiak is, jóllehet minden itt történt a' Fő Város falai alatt, egy időben tudnák meg a' tsatának kezdetét és szerentsés folyását. A' Prágai híd tegnapelőtt éjjel, Seregeinknek általmenetele előtt, szalmával vastagon behinteték, hogy a' Lovasság általmenetelének és a' nagy ágyúk keresztül vitelének dobogását és hangját az ellenség észre ne vegye. A' foglyokat nagy számmal hozzák Varsóba, ezek mind a' 24-dik és 25-dik Orosz Osztályból valók; a' 95-ik regiment tsak nem egészen fogságba esett. — A' „Varsó fiaik“ nevű lengyel regiment most vala legelsőben tűzben, Frantzia Oberster Romarino Kommandója alatt. Minsk-nél, hol General Rosen Seregei (21,000 ember) állottak, a' tsata kemény volt és estve végződött az ellenségnek tökéletes megveretetésével. A' kezünkbe esett ágyúknak száma több 50 nál. Feldmarssal Diebits a' tsatának szem mellátó ta-

núja nem volt, mivel éppen a' legújabbban érkezett Tsászári testörző Seregeknek mustrájával foglalatoskodott. General Skrzyneczki alatt egy lovat elöltek. Az Igazgatószéknek két tagjai Hertzeg Czartoryski és Barzykovski jelenvoltak az ütközeten; ott volt a' külső Minister is Gróf Malachovski. —

Varsó April. 2-kán. Az Igazgatószéknek főtitoknokja Plichta Ur, kire a' Generalissimusnak küldött Vitézi rend keresztnek megvitele bizva volt, Minskben találta a' Generalissimust éppen abban a' pillantásban, midőn újabb győzedelmet nyert az Oroszokon. — Az April 1 napján nyert zászlókat a' Generalissimusnak Adjutánsa Kapitán Lesli hozta Varsóba. Azok most a' Városháza homlokán a' Fejér Sas lábainál lobognak. Ő (elindulásakor) Kaluszynban hagyta a' Fő Vezért. — Győzedelmünknek nagynak kell lenni, jóllehet azt még egész kiterjedésében nem esmérjük. A' foglyoknak száma, kik ma délig Varsóba hozattattak, többre mégyen 7000-nél; azomban szakadatlanul hordják őket. Az elfoglalt ágyúk közzül 11 már itt van, más 11 útban van ide. A' foglyok közt 20 főbb rangú tisztet találtak.

Varsó April. 4-kén. A' Status Ujság, a' hivatalos tudósítások között, két következő leveleit közli a' Generalissimusnak, mellyekben az Igazgatószéket az első tsatakról tudósítja: 1) Dembe-Vielki Mart. 31-kén estvéli 10 órakor. Sietek a' mai napnak fontos történeteiről tudósítani, de előre meg kell jegyezmem, hogy mivel a' tábor ma egész nap marsban és hartzban volt, a' környülállásos tudósítások hozzám ebben a' pillantásban még be nem jöhettek, hogy belőlök tökéletes tudósítást készíthetnék. Azt tehát alkalmatosabb időpontra halasztván, az al-

talános Resultatumokról tudósítom az Igazgatóságok. — A' nemzeti tábornak előserege ma reggel megtámadta General Geismár Seregeit, mellyek Vavronál erős sántzokban feküdtek. Két órai hartz után az ellenség a' sántzokból kiverettetett, és az Országúton Minsk felé üzetett. Az ellenség, kinek segítségére több ízben új tsapatok érkeztek, igyekezte egynehányszor az erős fekvéseket, mineműek azon az Országúton többen találtak, használni. De ez a' törekedése újabb megújabb veszteségében került. Végre előállott General Rosennek' egész serege, Dembevielkinél öszvegyülve, előhaladásunk gátolására. A' tsata, melly itt kezdődött, késő estve végződött az ellenségnek megverettetésével, és fekvésének elfoglalásával. — Az Oroszok nagyon sokat vesztek, holtakban és Sebesekben; a' foglyok száma, a' mennyire azt eddig megíthetni 5—6 ezer felé jár. Ez utolsók között vagyon General Levandovski, több Stab-tisztek és sok apró tisztek. Nyertünk két zászlót, több (16—20) ágyúkat, sok puska-poros hordókat s szekereket, és néhány ezer darab fegyvert. Ez a' győzelem annyival jobb, mivel részünkről tsékély veszteséggel nyertük; az elesetek és Sebesek száma 4—5 száz körül lehet; a' mit annak lehet tulajdonítani, hogy a' megtámadás nagyon véletlen esett az Oroszoknak, és azt egész nap a' legnagyobb tüzzel folytattuk. Az ellenségnek némmelly Bataillonjai, a' mőtársok közzé szorítva egészen levágattak, vagy elfogattak. — Minthogy 20 órája, mióta a' lóról le nem szállottam, lehetetlen tellyesebb tudósítást írnom. Skrzyneczki. — II) Kaluszyn April 1 napján, estvéli 10 órakor. (Kivonatban) Az elősereg General Lubinski vezérlése alatt, ezen a' napon Geis-

már és Rosen Generaloknak futó seregeit tovább üzte. A' lengyel lovasság — jóllehet az Országút mindenütt erdőségeken viszen keresztül — az Orosz gyalogságra a'hol tsak érhetne reárohant es Bataillonjaikat széljel dülta. Az ellenségnek veszteségét nehéz szoroson megmondani, mivel annak felvételét az erdőség akadályoztatja. Mindazáltal, a' holtakat és sebeseket nem tekintvén, a' foglyok száma már eddig 5000; és most is minduntalan hozzák őket mind a' szaguldozó katonák, mind a' mezei emberek, kik őket az erdőben tévelyegve találják. A' 4-dik lengyel Uhlanus regement 3 zászlót nyert, mellyeket a' Fő Vezér ezennel Varsóba küld. Azonkívül 120 puska-poros hordók és szekerek, 4 táborig patikák, több ezer puska és sok terehordó szekerek estek a' Lengyeleknek kezébe. A' megtámadás mindenütt szél sebességgel esett, úgyhogy az Oroszok tsak egy részét égethették el magazinjaiknak, a' többi egész-épségében a' Lengyeleknek jutott. Egy Lazaretumban 120 terhesen megsebesített lengyelek találtak, ezeket a' Fő Vezér Varsóba viteli. — General Lubinski az elősereggel Zavadyan (Kaluszin városán túl) fekszik. A' környülállásosabb tudósításnak küldését kéntelen a' Fő Vezér más időre halasztani. —

Lengyel határszél April. 6-kán. A' Zamosk várban fekvő Őrizetet, a' mint a' hír mondja, nagy döngyavalya pusztítja. Naponként 50—40 ember veszt el. Hasonló nagy halandóság uralkodik az Orosz Seregek között General Rüdiger alatt, kinek fő hadi szállása April. 2-kán Vlodzimirzben volt. — Azoknak a' lengyel katonáknak vallomása szerént, kiket az Oroszok April. 2 kán éjjel Miaczyn falunál (három órányira Zamosktól keletnek) elfogtak, len-

gyel General Dverniczki Serege 18 Eskadron lovasságból és 9 Bataillongyalogságból áll 20 ágyúkkal. Egy egy Eskadron tsak harmintz lovasból, és egy egy Bataillon 840 emberből áll. A' lovasok mind tanult Katonák, kik már egyszer szolgáltak; ellenben a' gyalogok fiatal, most szedett légények, de tisztjeik 's altisztjeik a' régi lengyel táborból valók. — Annak a' rendetlen lengyel katonaságnak számát, melly Josefov, Tomaszov és Laszov környékén jár, nehéz meghatározni, minthogy annak ereje a' környüállásokhoz képpes, hol kisebb hol nagyobb, minden nap változik.

Kra k k ó April. 9-kén. Az Országgyűlésnek itt mulató tagjaihoz Varsóból hívólevél érkezett, melly őket az Országgyűlésnek tellyes számú Ülésébe meghívja. Tegnap és ma már el is utaztak. — A' tsatapiatizról tudósításokat harmadnapólta sem Varsóból, sem másunét nem vettünk.

O r o s z O r s z á g.

A' lázzadás Litvaniában nagyobbak és erősebbnek látszik, mint a' millyennek azt a' napokban irták. Memelből (a' Burkus határszélen) írják, hogy oda Mart. 29-kén estve az Orosz határszéli katonák közzül sokan futottak Garsdenből (a' legszelső Orosz helységből, Memeltől 4 mértföldnyire) hol a' Felzendültek, őket megtámadták és elűzték. A' Vám-főtisztje Garsdenben nem akart eltávozni helyéből, és mindenembereivel együtt agyon lövettetett. Felesége és keményen megsebesített fija Memelbe vitettek, hol a' ki futott Oroszoknak száma óráról órára nevededik. — Az a' hír, hogy Kauenben, és Wilna városában hasonló Zendülés tá-

madt volna, még nem bizonyosodott meg, de nagyon hihető.

F r a n t z i a O r s z á g.

Joinville Hertzeg (a' Királynak egyik fija) a' tengeri szolgálatot, mellyhez nagy kedve vagyon, tanulni elkezdé. Toulonban Dido Fregát e' végre-most tengeri úthoz készül. A' kis hertzeg ezen a' hajón fogja a' hajós katonáskodástelkezdeni.

General Excelmans; ki Varsóba elmenni szándékozott (és ott már várta is) felhagyott szándékával. Annyi sok akadályt talált, mondja a' Courier, útjának ellenébe vetve, hogy kéntelen volt lemondani a' megindulásról.

A' Követek Házának Mart. 30 diki Ülésében Perie Ur tüzesen kikelt a' Szövetkezéseknek kezdői és terjesztői ellen. — Mi az oka, így szolt a' többek között, annak a' bizodalmatlanságnak, melly ezeket a' Szövetkezéseket szülte? Kik annak a' szerzői? 's mi a' tzeljok? Imé mi (a' Ministerek) nyoltzadnap óta nyiltan tartózkodás nélkül világosításokat adtunk a' legtsiklándozóbb kérdések felől. Itt annak a' Szövetkezésnek tagjai ülnek; mondják meg tehát mit akarnak?..... Szabad légyen nékem itt Uraim, egy kerülőlevelet felolvasni „Páris Mart. 15-kén 1831. „Uraim! Azok után, a' miket minékünk az Urnak hazafüségáról és a' szabadság mellett való buzgólkodásáról Parabit és Gillet Urak mondtak, ezennel megkérjük Uraságot, hogy légyen Társaságunknak egyik levezelője. Az Ur azt esmérni fogja azokból a' szolgálatokból, mellyeket az a' közelebb mult esztendőkbén tett az Országnak. A' mi principiumaink meg nem változtak. Mi akarjuk minden következéseit a' Juliusi Revolutionak, és fájlal-

jük az Igazgatószéknek tévelygését, ki azokat Frantzia Országtól megátalkodva megtagadja. A' legjobb eszköz ezeknek elérésére, vélekedésünk szerént, abban áll, hogy a' Követek Házának megoszlatása után gondoskodjunk róla, hogy az Országban csak olyan Követek választattassanak, kik a' szabadság mellett buzognak, minden előíteltől és személyes nagyravágyástól üresek, kik a' néppel vérén szerzett jussainak gyakorlása felett nem u'sorászkodnak, kik Frantzia Országnak betsületét és hátorságát nem teszik kotzkára azzal a' hiú reménységgel, hogy a' háborút elkéri könyörgik "(Sokan a' Centrumból: „E' világos mint a' nap!“) Odillon-Barrot: Ez a' kerülőlevél nem a' Hazafiúi Szövetkezésé. Perier Ur: A' „Segítsd magad az Ég megsegít (nevű) Társaságé. Balról: Az, egészen más! A' Centrumban: A' mindegy. — Perier Ur: Ha a' Status-tisztjei magokat az Igazgatás ellenségeinek megvallják, azt kívánja a' betsület, hogy lépjenek el az Igazgatás részéről. Balról: Igen de, az a' Kerülőlevél nem a' Hazafiúi Szövetkezésé. — Perier Ur Hazafiúi Szövetkezésé, nem hazafiúi szövetkezésé, a' nem sokat teszen a' dologra. A' mindég igaz marad, hogy a' tisztviselők nem szolgálhatnak az Igazgatószéknek, kinek principiumaitól különbözően érzenek. És én, mint Minister 's mint tisztviselő, declaralom, hogy én attól a' naptól fogva, mely engem olyan Igazgatószékhez tsatolna, kinek principiumait elfogadnom nem lehetne, nem várnám azt, hogy a' szolgálatból elbotsássanak, hanem magam kérném elbotsáttatásomat. (Tetszés a' Centrumban, morgás Balról.)

Páris April. 5-kén. A' Király Husvét Vasárnapján délben megmustrálta a'

Nemzeti Gárdának hat Bataillonjait és több lovas, gyalog, és Artilleriás regementeket a' Tuileria udvarában.

A' Messenger jelenti, hogy Jura Megyében az úgy nevezett hazafiúi Szövetkezések nem találnak tetszést és részvételt. Gers Megyében is kevesen vállalkoztak ama Szövetkezéseknek rekrutái közzé; Creuse megyében még kevesebben.

Más részről a' Journal du Commerce írja: „Bizonyosnak mondják, hogy General Bachelu írta' Ministerhez, és elbotsáttatását kéri inkább, mint sem vissza vonja nevét a' Hazafiúi Szövetkezéseknek tagjai közzül. General Semel é hasonlóan declaralta, hogy ő késebb a' szolgálatot elhagyni, mint sem alóírástát viszsza venni. General Subervie ugyan azon nyilatkoztatást adja magáról.

Odillon-Barrot Ur levelet írt a' Párisi Kir. Törvényszék Prokatorainak tanátsához, azzal a' kéréssel, hogy írják fel újra a' Prokatoroknak laistromába.

A' Moniteur April. 3.káról e' tzikelyt adja: „Bűnös munkássággal terjesztgetik harmadnap óta némely emberek a' nyugtalanító híreket. Megátalkodva állítják — és sokan elhiszik — hogy más tudósítások érkeztek volna Párisba, mint a' mellyeket az Igazgatószék közre botsátott, és hogy a' béke megtartásának reménye hanyatlanék. Az Igazgatószék semmit el nem titkolt; ilyen fontos dologban kötelességnek tartja a' szóllást minden-hátra tartás nélkül. Az Országházában adott Világosítások óta — mellyek eléggé kijelentették, hogy magyarázatkerés vagyon folyamatban, melly Választ és viszontválaszt kíván — a' dolgoknak állapotjában semmi változás nem történt. Annál fogva az Ország ma éppen annyit tud mint az Igazgató-

szék, és intjük a' Közönséget, hogy ne hidjen azoknak a' nyugtalanító híreknek, mellyeket a' pénz szomja vagy a' gonosz-ság hinteget. Bizonyos lehet benne a' Közönség, hogy mihelyt a' dolgoknak állapotját valami történet valóban megváltoztatja, az Igazgatószerk sietni fog azt azonnal közönségesse tenni. Halgatasát mindenkor úgy kell venni mint a' bátorságnak zálogát."

N a g y B r i t a n n i a.

London Mart. 30-kán. A' Nemzetet folyvást a' Reform-Bill foglalatostkodtatja. Mindentünnét küldik érette és mellette a' Kérőleveleket a' Parlamentbe. — A' Bill most a' Visgáló Biztosságnak ki van adva a' szorosabb meghányás vetés végett. Változtatások benne kétségkívül fognak esni; de ha az egyes tizkelyekben fontos változtatások tétetnének, a' mit az Oppositio igyekszik kivinni, abban az esetben a' Ministerium lihetően egyszeriben megoszlatja a' Parlamentet, és új Parlamentnek hívása által a' Nemzetre apellál. — Ennek a' Billnek minapi (másodszori) felolvasatásakor 628-an valának jelen az Alsóházban. Ilyen népes Ülése az Alsó-Háznak, a' mennyire tudva van, példa nélkül való. A' voksoláskor a' Billnek ellene szavaztak: 68 Megyés Követek, 29 Városi Követek és 205 Falusi Követek és 5 Universitási Követek, öszveséggel 305; mellette 103 Megyés Követek, 90 Városi Követek 109 Falusi Követek, és 2 Universitási, öszveséggel 304. Az itt kitett számban, nintsenek a' Voksszedők és a' távol valók (de a' kik azért béküldötték voksaikat) befoglalva.

Hadi titoknokká Wynn Ur helyébe, ki a' Ministeriumból a' Reform-Bill miatt kilépett, Parnell Ur leve.

London Apr. 3-kán. A' Reform-Bill a' Felsőházban Mart. 28-kán jött legelsőben szó és vitatás alá. Lord Vharncliffe, Farnham és Hg Wellington szükségeseknek sőt ártalmasnak látják a' javasolt Reformatiot; ellenben Lord Grey, Brougham, Plunquett, és Clanricarde jónak, sőt mulhatatlanul szükségesnek állították és bizonyították.

A' Times most is tsak azt sürgeti, hogy a' Ministeriumnak legjobb lesz megoszlatni a' Parlamentet, ha nem bizonyos lenne, hogy a' Billnek (harmadszori) felolvasatásakor a' Többség mellette tekintetes lészen. — A' Courier nem hiszi, hogy a' Ministerium ehez az utolsó eszközhöz nyúlni kéntelen légyen, mivel sokan kik a' Billnek másodszori Felolvasatásakor ellene voltak a' Nemzeti Képvisélet megjobbításának, azolta magokba tértek és voksaikat a' Billnek fogják adni.

Újabb tudósítások. Lengyel Ország.

Gróf Diebits Orosz Fővezértől a' következő tudósítások jöttek, Apr. 3-dikáról. A' lévén a' Fővezér plánuma, hogy a' Visztulán általmenjen kiindította Martz. utolsó napjain I Pahlen seregét, és Constantin Nagy Hertzeg Granatéros és Gárda Osztályait Sieniczából 's Jerusalemből délre a' Visztula folyása ellen, 29-dikén Zelechovban 's 31-dikén Rykiben volt a' fő hadi szállás 's itt volt még Apr. 3-dikán is. Eddig még ütközet nem esett. Báró Rosen Gen. jelenti, hogy Skrzyneczki Generáltól megtámadtatván több ízbeli kemény verekedések után kéntelen volt hátrálni, de Brzescből a' 25-dik osztály segítségére jöven azzal magát egyesíté 's a' Liviec mellett álla-

podott meg, hol az ellenség többé nem háborgatta.

Sacken Gen. Ostrolenkánál áll Uminszki lengyel Gen. ellenében, a' kivel már szerentsésen verekedett is.

Dwerniczki Gen. seregével Zamosc várához szorítatott, lovassága kívül áll a' váron az ágyúk védelme alatt, eleséget nem egy könnyen szerezhethet seregének.

A' Varsói Ujság Fővezér Skrzyneczki nek a' következő, Apr. 4-dikén Sienczából akkori fő hadi szállásáról írt tudósítását közli: „A' lengyel tábornok előőrjei Boimieben állottak Kaluszyn-en túl, dél felé pedig Stoczek, Miasztkow és Garvolin-ig előnyomultak. Ezen helyekből szálguldozó csapatok küldettek ki, mellyek Diebits Feldmarsal csapatjaiból foglyokat hoztak vissza. Midőn ezen tudósítást írja a' Lengyel Fővezér, már akkor az elfogottak között valának Hertzeg Schachow szkoi, a' hasonló nevű Generál Adjutánsa egy Kapitány és több tiszték egynehány száz közemberrel külömbféle Orosz Regementekből; ezenkívül 200 ló és több 100 fegyver, tábori szekerek 's a' t. estek a' Lengyelek kezébe. Tegnapelőtt Lonczovszky Májor elérte és megtámadta Gorzónál Diebits Feldm. utoljáró és fedező seregét; mellyet Oberster Read Ts. adjutáns vezérelt és azt megnyomta. — Uminszky Gen. a' Nareven általment és az Orosz Gárdából egynehány embert elfogott.

Lengyel ország széléről Apr. 11-dikén: A' parasztság a' falukon nagyon kezd békételenkedni az eleség szűk volta 's a' drágaság miatt, a' földet nints mivel bevetni.

A' Burkus Status Ujság ezeket közli Apr. 5-dikén Varsói Ujságokból, Apr.

5-dikán semmi nevezetes nem történt. Tisztjeink, kik foglyokat késérnek ide beszélik, hogy tsak néha hallani távol dörögő ágyúszót. Lovasaink Siedlice-ig előnyomultak Apr. 4-dikére vircradóra Skarzynski Gen. 400 huszárt fogott el Pahlen Gen. seregéből. Az Oroszok Martz. 30-dikán próbálták a' Visztulán általmenni Solec-nel Pulavin alól; de a' Lengyelek az általverekedett osztályt szélylyel verték.

Varsói tudósítások Apr. 5-dikéről az eddig oda szállított foglyok számát 11,500-ra teszik. Ezeket az Igazgatóság falukra szélylyel akarja szállítani, hogy a' földet műveljék; ugyan ezek az elszedett ágyúk számát Nagy-tsötörtöktől fogva Husvét első napjáig 80-nál többre teszik; ezek közül Varsóba 56 van már, a' többi útban van, vagy a' tábor haszonvéltelre megtartotta. Környülállásos tudósításokat a' közelebbi napokról nem tudunk; mivel a' tsatapiatz tsudálatos gyorsasággal távozik Varsótól elfelé. Elő Seregeink General Lubinski alatt Siedliceben állanak (Varsótól 12, és a' hártától 3 mértföldnyire). Mi légyen Skrzyneczki plánuma? senki nem tudja. Azt látjuk, hogy villám sebességgel halad és a' foglyokat, ágyúkat, 's egyéb 'sákmányokat szünet nélkül küldi Varsóba.

Modenai Hertzesség.

Modena April. 2-kán. A' pártütőknek megítélésére kinevezett Katonai Biztosság Brevini, Giacomozzi és Adami Ex-Pioniereket, kik mind hárman a' pártütés mesterének Menottinak házában Febr. 5-kán jelenvoltak a' hazaáruló tanátskozásokban — akasztófára ítélte; mindazáltal Őket, mint a' kik fegyvert nem fogtak, sem nem szolgáltak a' pártos kormányzéknek, sem el

nem futottak az Auszriai Seregeknek el-
érkezésével 's a' t. a' Hertzegnek kegyel-
mébe ajánlotta. Ez ajánlásra a' Hertzeg
a' halálos büntetést meglágyította és 12
esztendei gálya-rabságra változtatta. De
egyszersmind az ítélő Katonai Biztos-
ságnak meghagyta, hogy a' többi bűn-
söknek megítélésiken szoros keménysé-
get tartsanak, és a' Megíteltetteket az Ó
kegyelmébe ne ajánlgassák.

T ö r ö k O r s z á g.

A' Z á g r á b i Ujság ezeket közli:
Gorfu Febr. 20 dikén. Konstantziná-
polyból jött levelek szerint a' Porta egy
új Fermánt adott ki, mellyben Szkió
szigete lakosaira nézve több kedvező ren-
deléseket tesz, 's azok között őket három
esztendőre, minden adó fizetés terhe
alól felszabadítja. Ugyan ezen levelek,
mint valami rendkívülvaló dolgot úgy
említik, hogy a' török rendes katonaság
kezdi a' haját megnötetni, holott eddig
a' török szokás szerint a' katonák is mind
leborotváltatták a' hajokat, ezenkívül
ruhájok is megváltoztattak, a' lovasok
huszárosan öltözködnek; a' gyalogok pe-
dig úgy mint az európai keresztényen gya-
lóság különbféle módon.

Tudományos Dolgok.

Trattner- Károlyi' Könyvnyomta-
tó-Intézetében, a' következő tzmű mun-
ka jelent meg:

K R I T I K A I L A P O K.

Kiadja B a j z a. I. Füzet.

Tartalma: Vezérszó (B a j z a),
— BIRÁLATOK: 1. Gruber Historia
lingvae (Fenyéry Gyula). II. Kazin-
czy' Sz. hajdan gyöngyei Pyrker után.
(G.) III. Csaplovits, Ungerns Vorzeit und
Gegenwart 's a' t. (Toldy Ferentz).
IV. Lengyel György papiros tükör. V.
Bökversek és eszmék Honvárytól. VI. Joh.
Graf v. Majláth, Praktische ungarische
Sprachlehre 's a' t. VII. Jegyzések Kazin-
czy' pindarusi ódájára. VIII. Jegyzések a'
Sas nevű folyóírás' jelentésére. IX. P.
Thewrewk Jósef, Galantai Balog János'
életrajza (B a j z a). — FIGYELMEZTE-
TÉSEK: 1) Gr. Dezssevffy, a' Hitel czi-
mű munka' taglatatja, 2) Szalay László,
Észrevételek a' Muzáron III. és IV. Kö-
tetére. 3.) Toldalék észrevételek a' Hitel
czimű munkához egy hazafitól. 4) Bu-
tsú-dal Fogarasi Jánostól (B a j z a) TÖ-
REDÉKEK. KRITIKAI PÁLYA-ÁGAK.
— Ezekhez adatik toldalékul: Észrevé-
telek a' Conversations-lexikoni pörhöz
Gróf Dezssevffy Jósef ellen. (B a j z a).
Nyomt: Székes Fehérvárott.

A' munka találtatik Eggenberger,
Müller, Hartleben, Rönyv boltjaikban.
Ára borítékba füzve 48 ezüst krajtzár.

A' pénz folyamat Április' 14-dikén;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 835/8
Az 1820-béli sorsosok, 156 1/10
Az 1821-béli hasonlók, 115 1/10
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obl-
gátzióji, 41 3/10 for. keltek, mind Conv.
A' Bánk-Aktziák keltek 1013 4/5 for. ton.
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Landstrasse Nro 273.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)